

The Global Language of Business

GlobeCat®

GDSN Korisničke upute za unos podataka u GlobeCat – Informacije o uzgoju i obradi organskih proizvoda

Upute za razmjenu podataka zahtijevanih prema EU regulativi 834/2007 u GDSN

Verzija V1, Siječanj 2022

Document Summary

Dokument	Trenutna situacija
Naziv	GDSN Korisničke upute za unos podataka – Informacije o uzgoju i obradi organskih proizvoda
Datum	Siječanj 2022
Verzija	V.1
Document Status	U izradi

Contributors

Name	Organisation
Robert Jagodić	GS1 Croatia CZP
Sanja Penić	GS1 Croatia CZP
Damir Šegović	GS1 Croatia

Log of Changes

Verzija	Datum promjene	Promjenu izradio	Sažetak promjene
V 1.0	Siječanj 2022	Robert Jagodić	Prva verzija dokumenta

Disclaimer

GS1®, under its IP Policy, seeks to avoid uncertainty regarding intellectual property claims by requiring the participants in the Work Group that developed this **GS1 Document Name GS1 Document Type** to agree to grant to GS1 members a royalty-free licence or a RAND licence to Necessary Claims, as that term is defined in the GS1 IP Policy. Furthermore, attention is drawn to the possibility that an implementation of one or more features of this Specification may be the subject of a patent or other intellectual property right that does not involve a Necessary Claim. Any such patent or other intellectual property right is not subject to the licencing obligations of GS1. Moreover, the agreement to grant licences provided under the GS1 IP Policy does not include IP rights and any claims of third parties who were not participants in the Work Group.

Accordingly, GS1 recommends that any organization developing an implementation designed to be in conformance with this Specification should determine whether there are any patents that may encompass a specific implementation that the organisation is developing in compliance with the Specification and whether a licence under a patent or other intellectual property right is needed. Such a determination of a need for licencing should be made in view of the details of the specific system designed by the organisation in consultation with their own patent counsel.

THIS DOCUMENT IS PROVIDED "AS IS" WITH NO WARRANTIES WHATSOEVER, INCLUDING ANY WARRANTY OF MERCHANTABILITY, NONINFRINGEMENT, FITNESS FOR PARTICULAR PURPOSE, OR ANY WARRANTY OTHERWISE ARISING OUT OF THIS SPECIFICATION. GS1 disclaims all liability for any damages arising from use or misuse of this Standard, whether special, indirect, consequential, or compensatory damages, and including liability for infringement of any intellectual property rights, relating to use of information in or reliance upon this document.

GS1 retains the right to make changes to this document at any time, without notice. GS1 makes no warranty for the use of this document and assumes no responsibility for any errors which may appear in the document, nor does it make a commitment to update the information contained herein.

GS1 and the GS1 logo are registered trademarks of GS1 AISBL.

SADRŽAJ

1	Uvod	4
2	Opis obaveznih atributa	5
2.1	Kod razine Organskog Proizvoda	5
2.2	Naziv certifikacijske institucije	7
2.3	Mjesto uzgoja Organskog Proizvoda	7
2.4	Ozračenost sirovine	8
2.5	Prisutnost genetički modificiranih proteina ili DNA	9
2.6	Metoda uzgoja	10
3	Označavanje Organskih Proizvoda	12
4	Označavanje pakiranja Organskih Proizvoda	13

1 Uvod

Jedan od ključnih ciljeva građana Europske unije je razvoj sustava zdrave i održive proizvodnje hrane s ciljem uspostave ekološki prihvatljivih i okolišno neutralnih metoda i tehnoloških postupaka uzgoja i proizvodnje. Europska pravna regulativa je svojim aktom "Council Regulation (EC) No. 834/2007" definirala cjelokupan sustav proizvodnje hrane koji će na dugoročno održiv način sačuvati okoliš, ali ujedno i osigurati dovoljne količine zdrave hrane za stanovništvo. Prehrambeni proizvodi koji su proizvedeni metodama usklađenim s ovom regulativom dobivaju certifikat **ORGANSKI PROIZVODI**. Metode koje se pri tzv. ekološkom uzgoju i proizvodnji hrane primjenjuju obuhvaćaju kompletan proizvodni lanac od uporabe "zelene energije" i ekološki prihvatljivog zbrinjavanja otpada nastalog kao nusproizvod u proizvodnji, okolišno prihvatljivih načina pakiranja pa do eliminacije uporabe opasnih kemijskih sredstava i GMO proizvoda. To uključuje i primjenu okolišno neprihvatljivih tehnoloških procesa u pripremi tla i uzgoju biljnih i životinjskih vrsta za proizvodnju hrane pa sve do njezine prerade u gotove proizvode i stavljanje na tržište. U kontekstu ove regulative pojam *Organski Proizvod* uključuje sve biljne i životinjske vrste koje su uzgojene ili su porijekolm iz divljine (na pr. ribarstvo) i koje su u postupku do stavljanja na tržište tretirane u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe 834/2007. Osim prehrambenih proizvoda i ne-prehrambeni proizvodi koji su proizvedeni u skladu s odredbama ove regulative mogu se nazivati *Ekološki Proizvodi* (na pr. sirovine koje sudjeluju u finalnom proizvodu – Organskom Proizvodu).

Konačni proizvodi organskog porijekla koji su stvoreni na ekološki prihvatljiv način i u skladu s navedenom EU regulativom, kako u zemljama Europske unije tako i van nje, imaju pravo na posebne oznake koje kupcima garantiraju da uzimaju na zdrav način uzgojenu i proizvedenu hranu.

Na nacionalnoj razini zemalja članica EU je da same kroz svoju lokalnu regulativu implementiraju EU odredbe u svoje vlastite propise. EU države koje su do sada implementirale ove generalne zahtjeve u svoje vlastite propise su BE, LU, (CH), DE, DK, ES, FR, NL.

GlobeCat Katalog je univerzalna baza matičnih podataka o svim trgovačkim jedinicama koje postoje na svjetskom tržištu pa tako uključuje i TJ koje su tzv. Organskog Porijekla ili imaju status Ekološkog Proizvoda. Informacije koje se prikupljaju i objavljuju u Katalogu su uvijek javne, ne zadiru u poslovne tajne i određene su pravnom regulativom nadležnih tijela zaduženih za nadzor nad kvalitetom proizvoda, bilo globalno bilo na određenim lokalnim tržištima.

Dio organske proizvodnje je i bio dinamička proizvodnja. Biodinamika je holistički, ekološki i etički pristup poljodjelstvu, vrtlarstvu, hrani i prehrani u kojoj vitalnost ima najveći prioritet. Biodinamička poljoprivreda prakticira se gotovo stoljeće, na svim kontinentima. Danas biodinamički pokret obuhvaća tisuće regenerativnih vrtova, farmi, voćnjaka i vinograda, u širokom rasponu klime, ekološkom kontekstu i ekonomskim uvjetima na svim kontinentima svijeta.

Podaci o svim proizvodima organskog porijekla koji na neki način sudjeluju u prehrani ljudi i životinja (ljudska hrana, krmiva i smjese, sjemenje, sadnice, prehrambene komponente i sl), bez obzira na sastav i način proizvodnje, se dijelom smještaju u namjenski Tab **Informacije o uzgoju i obradi**, a velikim dijelom i u druge odgovarajuće Tab_ove.

Kod "Organskih Proizvoda" (misli se na certificirani status proizvoda) ovaj Tab je jedini u kojem se to svojstvo TJ može naznačiti.

Namjena ovog priručnika je da pretplatnicima GlobeCat Kataloga koji posluju s Organskim i Ekološkim Proizvodima pomogne u razumijevanju funkcija atributnih polja u koja se Obavezni Podaci trebaju unositi. Ti su podaci obavezni na unutarnjem tržištu Europske unije ukoliko se TJ žele deklarirati kao Organski Proizvodi. Podaci bi se trebali unositi na jezicima zemalja na čije se tržište proizvodi plasiraju.

2 Opis obaveznih atributa

2.1 Kod razine Organskog Proizvoda

Kodna vrijednost nekog prehrambenog ili neprehrambenog proizvoda koji je deklariran kao *Organski Proizvod* definira tu TJ kao općenito organsku po porijeklu. Postoje slučajevi kada proizvođač mijenja način proizvodnje neke TJ iz *ne-organskog* načina u *organski*, ali tada to postaje novi proizvod koji mora dobiti svoj novi vlastiti GTIN broj.

Podatak o načinu uzgoja i proizvodnje se unosi u Tab: **Informacije o uzgoju i obradi** u Podprozor: **Informacije o organskim proizvodima**. Klikom na "sivi kvadratić +" se otvara Polje: **Organski proizvod – oznaka** koje sadrži padajući izbornik u kojem je navedena klasifikacija razine do koje je TJ razvijena u smislu Organskog Proizvoda.

Tablica niže sadrži objašnjenja pojmova iz padajućeg izbornika za englesku i hrvatsku verziju Kataloga.

ENGLJSKI IZBORNIK	HRVATSKI IZBORNIK	GDSN DEFINITION	GLOBECAT HRVATSKA DEFINICIJA
100% Organic	100% Organski	The product is classified as organic and could be used only for raw agricultural products (fruits & vegetables, meat, ...) without any additional non-organic ingredient. Used in, CH, DE, DK	Proizvod je klasificiran kao potpuno organski i može se koristiti samo kao čisti proizvod bez ikakvih ne-organskih dodataka. Primjenjivo u (CH), DE, DK
Organic (at least 95% by weight)	Organski (udio najmanje 95% po težini)	The product is classified as organic because it is composed of at least 95% organic ingredients by weight. The term ORGANIC shall be in accordance with the regulations of the target market. And for certain markets (examples: Europe or France), local regulations authorize the use of the associated ORGANIC label. Used in AT, DE, CH, DK, FR	Proizvod je deklariran kao organski jer sadrži najmanje 95% organskih sastojaka. Pojam "organski" treba biti usklađen s definicijom iz propisa za odgovarajuće tržište koje je namijenjen. Primjenjivo u AT, DE, (CH), DK, FR
Made with organic ingredients (at least 70% by weight)	Napravljen od organskih sastojaka (najmanje 70 % udjela po težini)	The product is not organic but is composed of at least 70% organic ingredients by weight. The term ORGANIC shall be in accordance with the regulations of the target market. And for certain markets (e.g., Europe or France), local regulations prohibit the use of the ORGANIC label.	Proizvod nije organski iako sadrži najmanje 70% organskih sastojaka tako da se definicija "Organski" treba dodavati isključivo u skladu s propisima tržišta kojemu je namijenjen. Na tržištima EU (ili na pr. Francuske) dodjela klase "organski" u ovom slučaju nije dozvoljena, no preporuka je da se tako visok udio organskih sastojaka navede na proizvodu na pr. u web prodaji.

Some organic ingredients (less than 70% by weight)	Neki organski sastojci (manje od 70% težine)	The product is not organic, but it is based on less than 70% organic ingredients by weight. The term ORGANIC shall be in accordance with the regulations of the target market. And for certain markets (e.g., Europe or France), local regulations prohibit the use of the ORGANIC label. The organic logo is prohibited but organic ingredients can be identified in the ingredient list. This code value is used to identify all organic products with organic ingredients on online shop. Used in FR, FI, DK	Proizvod nije organski, sadrži manje od 70% organskih sastojaka tako da se definicija "Organski" smije dodavati isključivo u skladu s propisima tržišta kojemu je namijenjen. Na tržištima EU (ili na pr. Francuske) dodjela klase "organski" u ovom slučaju nije dozvoljena, no preporuka da se organski sastojci navedu na proizvodu na pr. u web prodaji. Primjenjivo u FR, FI, DK
Not Organic	Nije organsko	The product is not organic and does not contain any organic ingredients. This type of product is basically non-organic or has not received organic certification following conversion. Used in AT, DE, DK, FR	Proizvod nije organski i ne sadrži niti jedan organski sastojak. Primjenjivo u AT, DE, DK, FR
In conversion	Prijelazni period	The product is not organic, but the manufacturer has begun the process of converting to organic. The term ORGANIC must be in accordance with the regulations of the target market. And for certain markets (examples: Europe or France), local regulations prohibit the use of the ORGANIC label. It authorizes the mention "In organic conversion" to be indicated in the legal sales name of the product concerned and the product can only be considered as ORGANIC from the 2nd year after conversion. Used in AT, (CH), DE, FR	Proizvod nije organski , ali ga je proizvođač počeo proizvoditi na organski način i trenutno prolazi postupak certificiranja koji traje dvije godine. Primjenjivo u AT, (CH), DE, FR
Bio Dynamic	Biodinamički	The product comes from biodynamic agriculture. Used in FR, DK	Proizvod je porizao iz primjene biodinamičke agrikulture. Primjenjivo u FR, DK
Disqualified	Diskvalificiran	The product is not organic, and it is composed of ingredients that do not respect the principles of organic agriculture (irradiated or genetically modified ingredients). For certain markets (examples: Europe or France), local regulations prohibit the use of the ORGANIC label. This kind of product cannot be organic, and it is classified as Disqualified. Not used at in all EU countries	Proizvod ne sadrži niti jedan organski sastojak niti je proizveden u skladu s takvim načinom proizvodnje. Takav proizvod bi trebao dobiti oznaku da je u smislu organske proizvodnje diskvalificiran. Takav način označavanja se ne primjenjuje na EU tržištu.

2.2 Naziv certifikacijske institucije

Da bi neki organski proizvod stekao oznaku "Organski Proizvod" proizvođač treba pokrenuti proces certifikacije kod neke nacionalne nadležne institucije. Koja će to biti institucija ovisi u tržištu na koje se proizvod plasira. Na tržištu Europske unije su lokalne (nacionalne) certifikacijske institucije usklađene s primjenom jedinstvenih EU standarda tako da postoji lista odobrenih agencija čiji se certifikati uvažavaju na području EU.

Podaci o certifikacijskoj instituciji se unose u Tab: **Certifikacije** u Polje: **Certifikacijska agencija**. Polje je predviđeno za slobodan unos teksta. U poglavlju 4. ovog priručnika je objašnjeno kako se identificiraju podaci o certifikacijskoj agenciji.

2.3 Mjesto uzgoja Organskog Proizvoda

Isticanje mjesta ugoja organskog proizvoda je dio certifikacijskog procesa i vezano je pojedinačno uz svakog proizvođača koji kandidira svaku svoju TJ za oznaku proizvoda "Organski Proizvod" kao i njegov proizvod. Ujedno, mjesto uzgoja ukazuje na to koji će standardi biti primjenjeni za dobivanje certifikata "Organski Proizvod" kao i kakav je propisani način trajne kontrole takve vrste proizvodnje. U smislu standarda, razlikuju se propisi koje je donijela Europska unija i ostale zemlje koje imaju vlastite standarde (ili ihu brojnim slučajevima niti nemaju).

Mjesto uzgoja, *samo u slučaju Organskog Proizvoda*, se navodi u Tab_u: **Informacije o uzgoju i obradi** Polje: **Mjesto uzgoja organskog proizvoda**. Polje sadrži podajući izbornik u kojem je navedena klasifikacija mjesta uzgoja prema primjeni EU standarda.

Napomena: Točno mjesto uzgoja (zemljopisno porijeklo) se navodi u Tab_u **FIR Osnovni te za ribe i plodove mora dodatno u Tab_u **Informacije o mliječnim proizvodima, ribi, mesu i peradi**.**

U tablici niže je naveden sadržaj padajućeg izbornika u engleskoj i hrvatskoj verziji Kataloga.

ENGLJSKI IZBORNIK	HRVATSKI IZBORNIK	GDSN DEFINITION	GLOBECAT HRVATSKA DEFINICIJA
EU Agriculture	EU poljoprivreda	The agricultural raw material has been farmed in the EU,	Porijeklo proizvoda je bilo koja zemlja članica EU gdje se nad uzgojem i proizvodnjom sastojaka ili gotovog proizvoda cjelovito primjenjuje EU Uredba 834/2007
Farming country origin	Izvorna zemlja porijekla	All agricultural raw material(s) of which the product is composed have been farmed in a single country. It is recommended - in FIR BASIC to populate proper country name of origin in the PRODUCT ACTIVITY DETAILS fields.	Porijeklo proizvoda je direktno određena zemlja u kojoj je implementirana EU Uredba 834/2007. Preporuka je da se u Tab_u FIR OSNOVNI u Podprozoru INFORMACIJE O NAČINU PROIZVODNJE navedu točni podaci o zemlji porijekla

EU or Non-EU Agriculture	Poljoprivreda EU ili treće zemlje	The agricultural raw material has been farmed in a third countries inside or outside of Europe.	Porijeklo proizvoda je bilo koja zemlja EU ili izvan nje gdje se nad uzgojem i proizvodnjom sastojaka ili gotovog proizvoda cjelovito primjenjuje EU Uredba 834/2007. Ova klasifikacija se primjenjuje na velike proizvođače koji sastojke ili gotove proizvode koji posjeduju deklaraciju "Organski Uzgoj" proizvode u više zemalja koje mogu ili ne moraju biti u sastavu Europske unije, ali po jedinstvenom standardu za organske proizvode.
Non_EU Agriculture	Poljoprivreda trećih zemalja (ne-EU poljoprivreda)	The agricultural raw material has been farmed in third countries,	Porijeklo proizvoda je bilo koja zemlja izvan Europske unije gdje se nad uzgojem i proizvodnjom sastojaka ili gotovog proizvoda cjelovito primjenjuje EU Uredba 834/2007.

2.4 Ozračenost sirovine

Primjena ionizacijskog zračenja (u tehničkom smislu radi se o kobalt-60 gama-zračenju) na gotove proizvode biološkog porijekla se provodi u svrhu eliminacije otpornih patogenih mikroorganizama koji izazivaju brzo kvarenje hrane pa i moguća otrovanja konzumenata. U medicinskom smislu ionizacijska radijacija korištena za sanaciju biološkog zagađenja hrane stvara gotovo nezamjetne promjene u proizvodu, a kako se ionizacijskim zračenjem ne stvaraju radioaktivne čestice koje bi se direktno zadržavale u ozračenom proizvodu on nije radiološki kontaminiran. Većina razvijenih zemalja dozvoljava nadziranu primjenu ove metode, a unutar EU se ona može primjenjivati samo na suho aromatično bilje i čajeve, začinske biljke i gotove začine. Ukoliko je neki proizvod tretiran na ovakav način to na pakiranju mora biti obavezno naznačeno bilo tekstualno "ozračeno", "podvrgnuto ionizirajućem zračenju" ili simbolom "zelena radura" (na slici niže).

Alternativa, koju na pr. primjenjuju proizvođači u Hrvatskoj, je sterilizacija vodenom parom koja ima nešto drugačiji učinak na pojedine sorte mikroorganizama, ali je ekološki pa i troškovno znatno prihvatljivija.

Naravno, TJ koje su certificirane kao "Organski Proizvod" ne smiju se tretirati radijacijskim metodama.

Izjava da li je TJ proizvod koji je ili nije tretiran ionizacijskom radijacijom se naznačuje u Tab_u: **Informacije o uzgoju i obradi** u Polju: **Sirovina ozračena** na način da se potvrdi iz padajućeg izbornika DA/NE.

2.5 Prisutnost genetički modificiranih proteina ili DNA

Stručne rasprave o proizvodima stvorenim kao Genetski Modificirani Organizmi (GMO) su vrlo dobro poznate i na globalnim tržištima postoji s jedne strane veliki pritisak moćnih proizvođača za neograničenu primjenu takvih proizvoda i s druge otpor nacionalnih regulatora takvoj vrsti proizvodnje. Na unutarnjem tržištu Europske unije, koja ujedno posjeduje snažnu tradicionalnu poljoprivredu, korištenje GMO nije dozvoljeno niti kako gotovi proizvod, niti kao sirovina (EU Uredba br. 834/2007). Ukoliko je na neki način GMO sastojak prisutan u finalnom proizvodu to treba jasno istaći na pakiranju. Kao primjer se može navesti uzgoj GMO pamuka koji se koristi za proizvodnju tkanina pa se na tekstilnim gotovim proizvodima treba naznačiti da li je to prirodno uzgojen pamuk ili GMO.

Da li je i na koji način u konačnom proizvodu – TJ koja se stavlja na tržište prisutan GMO sastojak naznačuje se u Tab_u: **Informacije o uzgoju i obradi** u Polju: **Prisutnost genetski modificiranog proteina ili DNA** na način da se iz padajućeg izbornika odabere naznaka vrste prisutnosti.

Treba naglasiti da se podaci o prehranbenim sastojcima u hrani za ljude unose u Tab: **FIR Sastojci** gdje su predviđena polja za sve podatke o sastojcima prehranbene TJ osim GMO. Podaci o sastojcima hrane za životinje se unose u Tab: **Prehrana životinja**, ali niti jedan od navedenih Tab_ova ne sadrži eksplicitno polje za naznaku prisutnosti GMO sastojaka tako da se takava sastojina naznačuje u Tab_u **Informacije o uzgoju i obradi** u Polju: **Prisutnost genetski modificiranog proteina ili DNA**. Odgovarajuća izjava se dodjeljuje iz padajućeg izbornika s ponuđenom vrstom odgovora.

U tablici niže je naveden sadržaj padajućeg izbornika u engleskoj i hrvatskoj verziji Kataloga.

ENGLISKI IZBORNİK	HRVATSKI IZBORNİK	GDSN DEFINITION	GLOBECAT HRVATSKA DEFINICIJA
Substance Not Intentionally Included in Product	Supstanca nenamjerno dio proizvoda	The substance is not intentionally nor inherently included in the product, however because it is assessed to not require a cross contact declaration, product testing may not always be conducted for confirmation for example milk not inherently containing shellfish or peanuts or cheese sticks with no declaration of shellfish	GMO sastojak nije namjerno ili po recepturi dio konačnog proizvoda. Može se utvrditi povremena prisutnost u laboratorijskim ispitivanjima, ali ta testiranja ne moraju biti obavezna
Derived From	Izvedeno iz	Derived From: The product has been derived from ingredients with the specified condition as defined by the regulatory authority in the target market	Proizvod je derivat specifičnih GMO sastojaka koji su definirani od strane regulatorne agencije pojedinog tržišta

Not Derived From	Nije izvedeno iz	Not Derived From: The product has not been derived from ingredients with the specified condition as defined by the regulatory authority in the target market	Proizvod nije derivat specifičnih GMO sastojaka koji su definirani od strane regulatorne agencije pojedinog tržišta
Contains	Sadrži	Intentionally included in the product	GMO sastojak je svjesno uključen u proizvod
May Contain	Može sadržavati	The substance is not intentionally included, but due to shared production facilities or other reasons, the product may contain the substance	Može se utvrditi povremena prisutnost GMO u laboratorijskim ispitivanjima, na pr. kao zaostatak u strojevima iz prethodne proizvodnje
Undeclared	Nije deklarirano	Not intentionally included in the product and assessed not to require a cross-contact declaration. "Undeclared" may be defined by a regulatory authority in the target market	GMO sastojak je nenamjerno dio proizvoda i ne zahtijeva se njegovo navođenje na deklaraciji. Ova definicija se može dodijeliti od strane lokalne regulatorne agencije na nekom ciljanom tržištu

2.6 Metoda uzgoja

Primijenjeni način uzgoja bioloških vrsta (i biljaka i životinja) u proizvodnji hrane je najsloženija faza u lancu proizvodnje Organskih Proizvoda. Kako je cilj svake proizvodnje povećanje produktivnosti tako se i u proizvodnji hrane kontinuirano ulaže u povećavanje prinosa. To se klasično radi primjenom umjetno dopunjene ili zamjenske dohrane, kemijskim i farmakološkim supstancama za zaštitu bilja i životinja, ekonomiziranjem u potrebnoj infrastrukturi i konačno u novije vrijeme i genetskim inženjeringom. Organski proizvodi se moraju uzgajati u točno određenim ekološki prihvatljivim uvjetima bez primjene kemijsko-farmakoloških sredstava za povećanje prinosa.

Koja je metoda uzgoja primijenjena na pojedinu TJ izjavljuje se u Tab_u **Informacije o uzgoju i obradi** u Polju: **Metoda uzgoja**. Ova izjava se odnosi na sve vrste proizvoda biološkog porijekla namijenjenog prehrani ljudi i životinja. Iz padajućeg izbornika se selektira odgovarajuća vrsta uzgoja.

U tablici niže je naveden sadržaj padajućeg izbornika u engleskoj i hrvatskoj verziji Kataloga.

ENGLSKI IZBORNİK	HRVATSKI IZBORNİK	GDSN DEFINITION	GLOBECAT HRVATSKA DEFINICIJA
Cage Free	Uzgoj uz ograničeno kretanje	The item comes from a chicken able to move about inside a barn without being confined to cages	Odnosi se na uzgoj peradi koja se može ograničeno kretati izvan kaveza
Cloned Foods	Uzgoj klonirane hrane	Product is a result of genetic engineering	Proizvod je rezultat genetskog inženjeringa

Conventional	Konvencionalni uzgoj	Foods grown non-organically, either indoors or outdoors without any special processes	Neorganski uzgoj vani ili unutra, ali bez posebnih postupaka
Farm Raised	Uzgoj na farmi	The item comes from an animal (bird, fish, or mammal), that is raised on a farm	Uzgoj životinjskih vrsta na farmi
Field Grown	Uzgoj na polju	Plants Grown Outdoors	Uzgoj biljaka na polju
Fly Free	Slobodno od voćnih mušica	Citrus Grown in an area certified to be free of all Caribbean Fruit Flies based on trappings	Uzgoj voća s prostora koji je certificirano zaštićen od karipskih voćnih mušica
Free Range	Slobodan uzgoj	The item comes from a chicken able access to an outdoor area	Uzgoj peradi na otvorenom prostoru
Grass Fed	Ishrana travom	The item comes from an animal (bird, fish, or mammal), that is grass fed	Životinjske vrste hranjene travom
Greenhouse	Staklenički uzgoj	Plants that are grown and cultivated in an indoor covered place	Biljke uzgojene u kontroliranom zatvorenom prostoru
Humanely Raised	Humanizirani uzgoj	A process where animals are raised such that the welfare of the animal is a foremost concern	Uzgoj životinja uz osiguranje prirodnih uvjeta života
Hydroponic	Hidroponski uzgoj	Plants grown using mineral nutrient solutions instead of soil	Hidroponski uzgoj biljaka (umjesto na prirodnom tlu)
Integrated Pest Management	Integrirano suzbijanje štetočina	(IPM) Plants grown using a pest control strategy that uses an array of complimentary methods: mechanical devices, physical devices, genetic, biological, legal, cultural management and chemical management. These methods are done in three stages: prevention, observation, and intervention. It is an ecological approach with a main goal of significantly reducing or eliminating the use of pesticides.	Strateški kompleksni ekološki uzgoj kojim se suzbijaju štetočine bez uporabe pesticida
Organic	Organski uzgoj	Foods grown organically, either indoors or outdoors	Organski uzgoj u otvorenom ili zatvorenom prostoru
Shade Grown	Uzgoj u sjeni	Plant grown under shade of a canopy of trees; typically used in the cultivation of coffee	Uzgoj u sjeni drveća, tipično se primjenjuje kod kultiviranog uzgoja kave, puževa i sl
Sustainable	Održivi uzgoj	A method of growing a resource so that the resource is not depleted or permanently damaged	Održivi uzgoj koji podrazumijeva primjenu metoda kojima se tlo trajno ne uništava

Wild	Divljač	The animal was not inhibited or prohibited from roving, wandering, and not tamed or domesticated or the plant has not been tilled, prepared or planted	Prirodni rast životinja i biljaka bez ljudske intervencije u njihov rast
------	---------	--	--

3 Označavanje Organskih Proizvoda

Kada je neki proizvod certificiran kao Organski Proizvod, on na Europskom tržištu stječe pravo na vidljivo isticanje znaka izvrsnosti na pakiranju - oznaka "zeleni kvadratić s listićem od zvijedica". Za tržište Europske unije, prema EU Uredbi br. 834/2007 takav proizvod se mora dopuniti s informacijama o porijeklu proizvoda (Polje: **Mjesto uzgoja organskog perioizvoda**) i certifikacijskom tijelu koje je izdalo deklaraciju.

Pojam mjesta uzgoja koje je istaknuto na pakiranju se odnosi na konačan proizvod, a ne na svaku pojedinu sastojinu. Za tržište EU je prihvatljivo da do 2% ukupne težine proizvoda mogu biti sastojine koje pojedinačno nemaju certifikat Organski Proizvod ili sl. (jer su postale nenamjernim sastojkom). No u globeCat bazi podataka se i za organske sastojine treba navesti zemlja porijekla ukoliko su one uvezene iz neke druge zemlje.

Ukoliko je Organski Proizvod proizveden unutar tržišta EU tada se na pakiranju može koristiti i logo EU zajedno s logom Organskog Proizvoda.

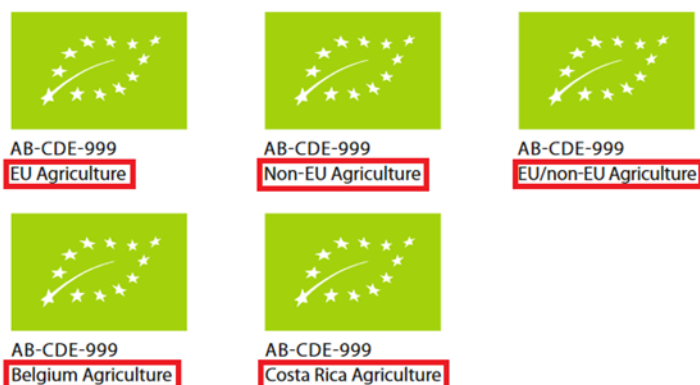
Ovdje je važno istaći da se u Europskoj uniji posebno potiče ekološki prihvatljiv pristup u sve većem broju industrija (izvan proizvodnje hrane) pa i u turizmu. Tako da je već od 1992. godine definirana opća europska ekološka naljepnica za okolišnu izvrsnost (ne primjenjuje se na područje hrane). Izgled te oznake je prikazan slici niže lijevo.

Hrvatsko ministarstvo zaštite okoliša i prirode dodjeljuje hrvatsku oznaku Eko proizvoda (uključuje pojmove "ekološki", "organski", "biološki" i kratice "eko" i "bio" koje se primjenjuje na hranu (slika dolje desno).

Činjenica je da se danas na tržištu može naći ogroma količina proizvoda s raznoraznim oznakama koje aludiraju na ekološku proizvodnju, ali iza njih ne stoje nikakvi certifikati.

Što se tiče proizvodnje certificiranih Organskih Proizvoda iz područja hrane za tržište EU jedini službeni način označavanja takvih proizvoda je oznakom na slici niže, pri čemu u prvom retku obavezno piše kodni broj kontrolnog tijela, a u drugom zemlja porijekla.

4 Označavanje pakiranja Organskih Proizvoda

Proizvodnja ekološki certificiranih prehrambenih proizvoda je u Eurposkoj uniji uređena navednom EU Uredbom 834/2007 koja se kontinuirano nadopunjava drugim aktima kako se cijela tema usložava. U Hrvatskoj je ekološka poljoprivredna proizvodnja i pitanje Organskih Proizvoda isprva uređeno Zakonom o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda NN 139/2010 od 10.12.2010. te posljednjim Zakonom o poljoprivrednoj proizvodnji, Glava IV, NN 118/2018 od 27.12.2018. godine. Temeljem načela o primjeni europske pravne stečevine naša nacionalna regulativa se kontinuirano usklađuje s europskom.

Kodni broj kontrolnog tijela za Organske Proizvode koji su proizvedeni u Hrvatskoj je HR-EKO-000 pri čemu se zadnja tri broja odnose na redni broj Agencije koja je ovlaštena za certifikaciju eko proizvodnje (primjer na slici dolje lijevo). Hrvatski eko logo je moguće koristiti samo zajedno uz Europski, u suprotnom on nema valjanost.

HR-EKO-10
EU poljoprivreda

Primjeri označavanja proizvoda s eko ili organskim certifikatom

Na gornjoj slici je primjer Organskog Proizvoda koji je proizveden unutar Europske unije, pakiran je za šire europsko tržište (višejezično označavanje), a certificiran je u Italiji.

Na slici niže je primjer Organskog Proizvoda koji je certificiran i pakiran u Hrvatskoj, ali je sirovina porijekom iz zemlje izvan Europske unije.

